

TEST WIEDZY - KONKURS HISTORYCZNY – ETAP I (SZKOLNY) NT. DZIEDZICTWA HISTORYCZNEGO NA DNIĘ BAŁTYKU

w ramach projektu

„Dziedzictwo historyczne na dnie Bałtyku - szansą na nawiązanie trwałych relacji partnerskich”
realizowanego w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa”

Podstawę wszystkich zadań stanowią informacje zgromadzone na platformie wiedzy:

<https://dziedzictwo-historyczne-na-dnie-baltyku.pl>

1. Marynarka Wojenna Cesarstwa Niemieckiego to:

- A. Luftwaffe
- B. Kaiserliche Marine
- C. Royal Navy
- D. Kriegsmarine

2. Dlaczego żydowski przedsiębiorca – poprzednik szczecińskiej stoczni *Baltik-Werft* – musiał po wyborczym zwycięstwie Hitlera zrezygnować z działalności gospodarczej?

- A. Wszystkie stocznie szczecińskie zostały zarekwirowane na potrzeby produkcji wojskowej.
- B. Żydzi w III Rzeszy byli stopniowo pozbawiani kolejnych praw.
- C. Hitler zakazał w ogóle produkcji statków, stawiając na rozwój wojsk pancernych i lotnictwa.
- D. Żydzi zostali skierowani do pracy w administracji państwowej.

3. Jak długo trwał rejs powrotny niszczyciela *Nowik* po ustawieniu Zapory nr 7, przyjmując, że odległość do Petersburga wyniosła ok. 1100 km, a okręt płynął cały czas z maksymalną prędkością?

- A. więcej niż 15, ale mniej niż 17 godzin
- B. nie więcej niż 12 godzin
- C. co najmniej 17 godzin
- D. więcej niż 17, ale mniej niż 19 godzin

4. W którym szeregu znajduje się nazwa miejsca, w którym NIE MA czynnej latarni morskiej?

- A. Kołobrzeg, Gąski, Darłowo, Ustka
- B. Czołpino, Stilo (Osetnik), Rozewie, Jastarnia
- C. Hel, Gdańsk Port Północny, Niechorze, Łeba
- D. Jarosławiec, Świnoujście, Krynica Morska, Kikut

5. Co decyduje o wyjątkowości Odense jako portu?

- A. Jest jedynym portem kanałowym w Danii.
- B. Jest największym portem duńskim.
- C. Jest miejscem urodzin H. Ch. Andersena.
- D. Jest największym portem duńskim nad Morzem Północnym.

6. Kubryk to:

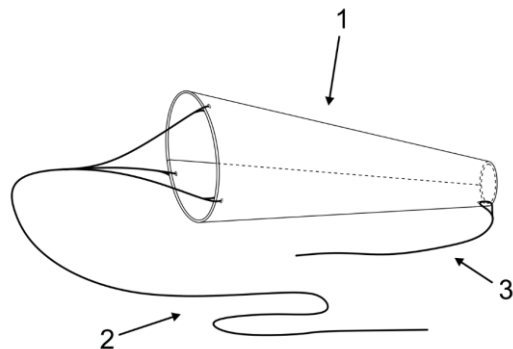
- A. wieloosobowa sypialnia na statku
- B. kajuta kapitana na statku
- C. kuchnia na statku
- D. prowadzące z jednego pokładu na drugi schodki na statku

7. Centralny punkt dowodzenia statkiem to:

- A. sterburta
- B. trap
- C. bakburta
- D. mostek

8. Co przedstawia rysunek?

- A. flarę sygnalizacyjną
- B. kamizelkę ratunkową
- C. dryfkotwę
- D. reling

9. Kaper to:

- A. człowiek uprawiający korsarstwo na wodach Bałtyku i Morza Północnego
- B. przestępca napadający w celach rabunkowych na statki w rejonie Morza Karaibskiego
- C. typ dużego żaglowca, takiego jak np. *Peter von Danczk*
- D. osoba zajmująca się usuwaniem materiałów wybuchowych, np. z min morskich

10. Pierwszym kapitanem II Rzeczypospolitej został nazwany ...

- A. kapitan Karol Olgierd Borchardt
- B. kapitan Mamert Stankiewicz
- C. kapitan Eustazy Borkowski
- D. kapitan Zygmunt Deyczakowski

11. Którego rodzaju aktywności NIE podejmowała firma Ferdynanda Schichaua?

- A. produkcji parowozów
- B. produkcji ciągników rolniczych
- C. organizacji rejsów turystycznych
- D. produkcji łodzi podwodnych

12. Samolot Junkers Ju-88 był szczególnie ceniony za:

- A. możliwość dokonywania nalogu w locie poziomym
- B. kształt skrzydeł przypominających skrzydła mewy
- C. możliwość użycia specjalnych syren podczas nalogu
- D. możliwość dokonywania nalogu w locie nurkowym

13. Wraki czasem są metaforycznie nazywane „kapsułami czasu” (*time capsule*). Co oznacza ten termin w odniesieniu do spoczywających na dnie mórz i oceanów statków?

- A. Na każdym statku montuje się coś w rodzaju samolotowej „czarnej skrzynki”, która pomaga ustalić przyczynę zatonięcia.
- B. Każdy wrak, wraz ze znajdującym się na nim wyposażeniem i przewożonym ładunkiem, odzwierciedla moment w historii, w którym zatonął.
- C. Zgodnie z tradycją, każdy kapitan prowadzi opisujący życie na statku pamiętnik, który jest cennym źródłem informacji o dawnych czasach.
- D. Dokumenty wszystkich marynarzy są przechowywane w wodoszczelnym pojemniku, dzięki czemu po jego odnalezieniu można ustalić los zaginionych ludzi.

14. Wskaż cechę, która dyskwalifikuje śledzia jako kandydata do roli prawdziwego matiasa.

- A. młody osobnik - jeszcze przed tarłem
- B. tłusty, a przy tym dobrze umięśniony
- C. złowiony w maju
- D. oprawiony zaraz po powrocie statku do portu

15. Jaką nazwę nosi środek artystyczny zastosowany w opisie sztormu: *Biała grzywa sphywała mu na łapy i okrywała całe ciało, którym walił o głazy?*

- A. ożywienie
- B. uosobienie
- C. wyliczenie
- D. inwersja

16. Jakiej funkcji NIE pełni w cytowanej wypowiedzi wskazany w zadaniu nr 15 środek artystyczny?

- A. podkreśla cechy zjawiska atmosferycznego
- B. łagodzi treść wypowiedzi
- C. pobudza wyobraźnię czytelnika
- D. oddaje emocje osoby mówiącej

17. Czy w stosunku do wszystkich trzech miast - Lubeki, Hamburga i Gdańska – można użyć poniższych określeń? W przypadku każdego określenia wybierz odpowiedź TAK lub NIE.

A. wolne miasto	Tak	Nie
B. miasto hanzeatyckie	Tak	Nie
C. miasto portowe	Tak	Nie

18. Oceń prawdziwość poniższych informacji odnoszących się do statku *Mathilde*. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

A. Początkowo <i>Mathilde</i> była dryfterem śledziowym.	P	F
B. Armatorem <i>Mathilde</i> w roli ługiera była firma <i>Leerer Heringsfischerei A.G.</i>	P	F
C. Po remoncie w szczecińskiej stoczni <i>Baltik-Werft</i> jednostka została statkiem pasażerskim.	P	F
D. Statek zatonął wskutek nie szczelności kadłuba związanej z wyciekami przewożonych kwasów.	P	F

19. Połącz podane definicje z nazwami legendarnych i mitologicznych potworów, których obawiali się dawniej marynarze. Wpisz oznaczenia odpowiedzi 1-4 we właściwe miejsca tabeli zamieszczonej poniżej.

- A. kraken
- B. Scylla
- C. Charybda
- D. syrena

- 1) W mitologii greckiej jeden z dwóch potworów czyhających na żeglarzy po obu stronach jednej z cieśnin u wybrzeży Sycylii. Używa swej monstrualnej paszczy do wchłaniania ogromnych ilości wody razem z okrętami. Przepływając między dwoma potworami, Odyseusz uznał go za większe zło i skierował statek w drugą stronę, poświęcając tym samym „tylko” sześciu towarzyszy.
- 2) Przypomina olbrzymią kałamarnicę lub ośmiornicę. Wykorzystuje swoje macki do oplatania statków i wciągania ich pod wodę. Najbardziej znanym przedstawicielem gatunku jest Triangul, który podobno słucha tego, kogo zobaczy zaraz po przebudzeniu, a zasypia na sto lat, by następnie przez kolejne sto atakować statki. Miłośnicy „Gry o tron” mogą znaleźć wizerunek tego potwora w herbie rodu Greyjoy panującego na Żelaznych Wyspach.
- 3) W mitologii greckiej to pół-kobieta, pół-ptak. Potrafi pięknie śpiewać, ale wykorzystuje tę umiejętność w niecnym zamiarach. Aby uniknąć tragicznego losu wielu żeglarzy, mijając zamieszkiwaną przez te stwory wyspę, Odyseusz rozkazał towarzyszom zatkać uszy woskiem, siebie zaś przywiązać do masztu statku.
- 4) W mitologii greckiej jeden z dwóch potworów czyhających na żeglarzy po obu stronach jednej z cieśnin u wybrzeży Sycylii. Ma sześć głów (a w każdej po trzy rzędy zębów) oraz dwanaście łap zakończonych ostrymi pazurami. Według „Mitologii” Jana Parandowskiego potwór ten porwał z pokładu statku sześciu towarzyszy Odyseusza.

A	
B	
C	
D	

20. Uzupełnij poniższy tekst tak, aby zawierał tylko prawdziwe informacje. Z każdej pary możliwych odpowiedzi wybierz i podkreśl poprawną.

Imię statku „Hohenzollern” nawiązuje do nazwy angielskiej/niemieckiej dynastii.

Początkowo jednostka pływała po Zalewie Szczecińskim/Zalewie Wiślanym jako pasażerski holownik/prom.

Po wybuchu I wojny został wcielony do Kriegsmarine/Kaiserliche Marine, by pełnić funkcję niszczyciela/trałowca o nazwie *Minensucher B/Neptun*.

Statek zatonął z powodu eksplozji rosyjskiej miny/trafienia rosyjską torpedą, 250 metrów od miejsca, gdzie dwa dni wcześniej ten sam los spotkał *Latonę/Nereusa*.

21. Uzupełnij luki w tekście, wpisując odpowiednie informacje dotyczące statku Nowik.

Nowik stanowił dumę wojennej floty Był w tej flocie pierwszym okrętem o silniku napędzanym Wyróżniała go też szybkość – mógł rozpędzić się do prędkości węzłów. Został zbudowany do zwalczania jednostek wojennych przeciwnika, a więc należał do klasy okrętów, którą nazywamy

22. Wpisz w miejsce kropek cyfrę 1 lub 2 tak, aby określić kierunek zmian w dziedzinie połowu śledzi (co było wcześniej, a co później).

PRZYKŁAD:

.....**2**..... parozagłowiec

.....**1**..... żagłowiec

..... ciężkie statki typu holenderskiego

..... lekkie statki o francuskim rodowodzie

..... sieci bawełniane

..... sieci konopne

..... 3-4 km sieci na jeden dryfter

..... kilkadziesiąt kilometrów sieci na jeden statek